

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Sofroni Nicoale,
reprezentat de avocatul Popil Angela,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Sofroni Nicolae împotriva Casei Naționale de Asigurări
Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii
actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-227/24)

NR. PIGD 2-22063041-01-3ra-05032024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul
administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu
constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoreii: Instanța de fond: C.Guzun,
Instanța de apel : G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Sofroni Nicoale, reprezentat de avocatul Popil Angela,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 mai 2022, Sofroni Nicolae a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Casa Națională de Asigurări Sociale solicitând anularea deciziei despre respingerea cererii în stabilirea pensiei și obligarea emiterii deciziei privind stabilirea pensiei.

2. În motivare, invocat că la 28 ianuarie 2022 a depus cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, cu privire la stabilirea pensiei după acumularea vechimii în serviciu conform calculului de la locul de muncă, DR Nord a IGPF, cu o vechime în serviciu de douăzeci și șase ani și douăsprezece zile, ce permite dreptul la pensie în temeiul art. 13 lit. a) al Legii nr. 1544 din 23.06.1993.

3. La 11 martie 2022, a recepționat Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani privind respingerea cererii de stabilire a pensiei cu nr.20/2022/1140.

4. Din informația primită, vechimea în muncă din data de 25 martie 2005 până la 31 octombrie 2008 în Serviciul Vamal, care a fost inclusă de angajator în calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei cu coeficientul 1:1, nu a fost acceptată de CTAS Rîșcani, calculându-se în raport de 1:0,5.

5. Reclamantul a indicat că, a depus cerere la IGPF, solicitând să justifice includerea în vechimea în serviciu în raport de 1:1 a perioadei de activitate în cadrul Serviciului Vamal de la 25 martie 2005 până la 31 octombrie 2008.

6. La 29 martie 2022 a fost emis un răspuns, unde a fost prezentat cadrul legal în baza căruia perioada de activitate în Serviciul Vamal sus numită, a fost inclusă în calculul vechimii în serviciu în raport de 1:1.

7. La 30 martie 2022, a depus cerere prealabilă pe numele directorului general al CNAS, în care a solicitat anularea Deciziei CTAS Rîșcani nr.20/2022/1140, fiind indicat cadrul normativ, conform căruia perioada de activitate de la 25 martie 2005 până la 31 octombrie 2008 în Serviciul Vamal a fost inclusă legal cu coeficientul 1:1 de către angajator în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei, referindu-se la: 1) art. VIII a Legii nr.11 din 17.02.2005 ”pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, care a intrat în vigoare la data de 25.03.2005, prin care a fost modificată

Legea nr.619-XIII din 31 octombrie 1995 privind organele securității statului prin includerea Serviciului Vamal în organele securității statului. 2) Conform art.7 lit. b) a Hotărârii de Guvern nr.78 din 21.02.1994, la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele afacerilor interne se include serviciul în organele securității statului.

8. La cerere a fost anexată confirmarea angajatorului IGPF, care justifică includerea perioadei de activitate în Serviciul Vamal sus numită în calculul vechimii în serviciu în raport de 1:1.

9. Prin răspunsul recepționat de la CNAS la 14 aprilie 2022, la cererea prealabilă cu nr.S663/22, în care a solicitat anularea Deciziei nr.20/2022/1140 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, a primit refuz.

10. La solicitarea de a i se explica de ce CNAS ignoră prevederile hotărârii de Guvern nr.78 din 21.02.1994 și anume art.7 lit. b), în care este clar stipulat includerea serviciului în organele securității statului în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei, precum și să prezinte în baza cărui act normativ calculează stagiul acumulat în organele securității statului în raport de 1:0,5, CNAS a făcut referința la prevederile art. 18 lit. e) din Legea nr. 1544/1993 și pct. 8 lit. j) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, care reglementează vechimea în muncă în ramurile civile și nicidecum serviciul în organele securității statului.

11. Prevederile lit. k) din hotărârea Guvernului nr. 78/1994 la care de asemenea s-a făcut referință, se atribuie colaboratorilor Centrului Național Anticorupție cu care reclamantul nu are nici o tangentă.

12. Casa Națională de Asigurări Sociale a ignorat prevederile legislației în vigoare, fapt prin ce a încălcat drepturile cu privire la stabilirea pensiei după acumularea vechimii necesare în serviciu.

13. Reclamantul a solicitat anularea Deciziei nr.20/2022/1140 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a emite decizia privind acceptarea cererii în stabilirea pensiei.

14. Prin hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de Sofroni Nicolae, a fost admisă.

15. S-a anulat Decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nr. 20/2022/1140 din 25 februarie 2022, ca fiind ilegală.

16. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită decizia de stabilire a pensiei lui Sofroni Nicolae, conform cererii acestuia.

17. La 29 decembrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă.

18. Prin decizia din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

19. S-a casat integral hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Sofroni Nicolae.

20. În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei nu se atestă acte care ar servi drept dovada excepției, pentru includerea în calculul vechimii în muncă la stabilirea pensiei în condiții speciale, a activității desfășurate de către reclamantul/intimat Sofroni Nicolae în cadrul Serviciului Vamal, ca perioadă cu înlesniri de 1:1.

21. Respectiv, instanța a notat că, în lipsa documentului confirmativ prin care se justifică calcularea perioadelor aferente cu înlesniri (1:1), autoritatea publică pârâtă întemeiat a concluzionat asupra diminuării vechimii în serviciu militar, calculându-se pentru perioada nominalizată, că urma a fi calculată cu coeficientul 1:0,5, iar ca urmare organul de asigurări sociale just a concluzionat că conform documentelor prezentate de Sofroni Nicolae, vechimea în munca a acestuia constituie 24 ani 3 luni 1 zile, nefiind întrunite condițiile pentru admiterea cererii de stabilire a pensiei în temeiul vechimii în muncă speciale.

22. Instanța a constatat că, prin prisma art. 18 alin. (7) și (8) al Legii nr. 619 din 31.10.1995 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu avea temei legal să calculeze perioada de activitate în serviciul vamal a reclamantului de la 25 martie 2005 până la 31 octombrie 2008, cu coeficientul 1:1., dat fiind faptul că, competența de a decide asupra acestei chestiuni aparține conducătorului organului securității statului, și nicidecum Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

23. La 01 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, Sofroni Nicoale, reprezentat de avocatul Popil Angela, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 7 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea a hotărârii instanței de fond.

24. Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 245¹ alin.(1) lit. b) și d) Cod administrativ.

25. În motivarea recursului a susținut că, instanța de apel a aplicat în speță jurisprudență proprie anterioară, potrivit căreia vechimea în serviciu în cadrul Serviciului Vamal nu poate fi calculată în condițiile art. 18 lit. e) din Legea nr.1544/1993, jurisprudență menținută prin încheieri de inadmisibilitate pronunțate de Curtea Supremă de Justiție în cauze similare.

26. Astfel, recurentul a susținut că, se formează o jurisprudență vicioasă, care trebuie și poate fi modificată prin formarea unei alte jurisprudențe de către Curtea Supremă de Justiție prin examinarea în fond a problemelor evidențiate în recurs.

27. Instanța de apel a aplicat și interpretat eronat a normele de drept material aplicabile speței.

28. Recurentul a susținut că, restrângerea dreptului de proprietate prin desconsiderarea cadrului legal și reducerea voluntară și unilaterală de către Casa Națională de Asigurări Sociale a vechimii care dă dreptul la pensie în condițiile legii speciale și cadrului normativ aferent acesteia, este o ingerință inadmisibilă contrară Convenției.

29. Examinând cauza, instanța de apel a reținut ca fiind suficiente argumentele autorității publice invocate în cererea de apel și respingerea cererii recurentului. La caz, instanța de apel a acceptat afirmațiile autorității publice potrivit cărora recurentul nu ar avea dreptul la calcularea pensiei pornind de la vechimea în serviciu determinată conform calculului vechimii în serviciu efectuat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și anexat la scrisoarea acestei autorități nr. 35/8-1-1866 din 29.03.2022 în corespondere cu care la data de 10 ianuarie 2022 recurentul are înregistrată o vechime în serviciu de 26 ani 8 luni și 26 zile.

30. Concluzia instanței de apel este vădit eronată și arbitrară, atât timp cât prevederea de la pct. 8 lit. j) din Hotărârea Guvernului nr.78/1994 nu se referă la caz, acesta din urmă în perioada în discuție nu a avut calitatea statutului de militar înrolat benevol în serviciu în organele securității statului.

31. Instanța de apel a eșuat să lămurească din care considerente Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu este în drept să includă perioada de activitate a recurentului în cadrul Serviciului Vamal în vechimea în serviciu în cadrul organelor securității statului cu aplicarea coeficientului de 1:1, deși acest drept al autorității respective este expres prevăzut la art. 18 alin. (8) din Legea nr. 619/1995.

32. În opinia recurentului, instanța de apel a pronunțat o hotărâre arbitrară care nu răspunde exigențelor instituite față de calitatea actului judecătoresc. Instanța de judecată a reținut doar faptele și probele invocate de către intimat în susținerea poziției sale.

33. Recurentul consideră că, la examinarea în ordine de apel a cauzei instanța a pronunțat o hotărâre arbitrară bazată pe aprecierea nerezonabilă a probelor, motiv pentru care consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2023 este pasibilă casării.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

37. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

38. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

39. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.

MOTIVAREA INSTANȚEI

40. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 9 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.84).

41. Cererea de recurs a fost depusă la data de 01 martie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

42. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

43. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material

capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

44. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

45. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de Sofroni Nicoale, reprezentat de avocatul Popil Angela, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Sofroni Nicoale, reprezentat de avocatul Popil Angela, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

48. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

49. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

50. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

51. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

52. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

53. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Sofroni Nicolae, reprezentat de avocatul Popil Angela.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc